

Diakonian tutkimus

Journal for the Study of
Diaconia

DTS | Diakonian
tutkimuksen seura

Diakonian tutkimus -aikakauskirjan toimitus

Päätoimittaja / Editor

Anna Sofia Salonen
TT, dos., yliopistonlehtori
Itä-Suomen yliopisto
anna.salonen@uef.fi

Toimitussihteeri / Editorial Assistant

Jonna Ojalampi
TT, tutkijatohtori
Itä-Suomen yliopisto
jonna.ojalampi@uef.fi

Toimittajat / Editorial Team

Tiina Ikonen
TT, AmO, lehtori, kuraattori
tiina.ikonen@diak.fi, p. 040 509 6413

Suvi-Maria Saarelainen
TT, dos., yliopistonlehtori
suvi.saarelainen@uef.fi

Veli-Matti Salminen
YTT, tutkija
veli-matti.salminen@evl.fi

Ulla Siirto
TT, AmO, diakoni
ulla.siirto@evl.fi, p. 0406881440

SISÄLLYS

Abstracts 3

Pääkirjoitus

Jonna Ojalampi Stigmatisoitu erilaisuus haastaa pohtimaan *elettyä*
ihmiskäsitystä 5

Artikkelit

➤ **Päivi Rissanen, Jari Stenvall, Sami Pirkola & Janne Jalava** Luottamus
mielenterveystyössä: Psykologien ja psykiatrien käsitykset luottamuksen
rakentumisesta mielenterveystyössä 7

➤ **Jonna Ojalampi** Eroon perhekulisseista: Vanhempien ja
appivanhempien merkitys psyykkisesti sairaiden henkilöiden
puolisoiden parisuhdekertomuksissa 32

➤ **Karoliina Ahonen & Pauli Rautiainen** ”Kehitysvammaisia säälitään ja
pyörätuolikäyttäjää nöyrytetään”: Miten vammaisuuden hierarkia nähdään,
koetaan ja sanoitetaan Suomessa 52

Kirjoitukset

Miia Moisio Häpeän vastalääke on rakkaus 79

Chripine Nthezemu Kamanga Mental Illness, Herbal Medicine,
Climate Change and Vimbuza Performers in Rumphu, Malawi 84

Karoliina Nikula & Janika Lindström Kanssatutkimus yhteiskunnallisen
diakonian edistäjänä? 91

Kirjallisuus

Miia Moisio. Masennus ja tunnelukot (Tiina Huhtanen) 96

Marke Ahonen. Oopiumia ja ajatusharjoituksia. Kirjoituksia antiikin
lääketieteestä ja filosofiasta (Joona Salminen) 97

Margrit Shildrick. Visceral Prostheses: Somatechnics and Posthuman
Embodiment (Tuuli Innola) 100

Diakonian tutkimus 1S/2024 kirjoittajat

Karoliina Ahonen
TT, tutkijatohtori
Itä-Suomen yliopisto
karoliina.ahonen@uef.fi

Tiina Huhtanen
TT, pastori, sairaanhoitaja (AMK)
Rintasyöpäyhdistys – Europa Donna
Finland ry
tiina.huhtanen@europadonna.fi

Tuuli Innola
YTM, väitöskirjatutkija
Yhteiskuntatutkimuksen
tohtoriohjelma
Tampereen yliopisto
tuuli.innola@tuni.fi

Janne Jalava
VTT, dos., kehitysjohtaja
Mielenterveyden keskusliitto
janne.jalava@mtkl.fi

Chrispine Nthezemu Kamanga
PhD Candidate
Faculty of Theology
Stellenbosch University
nthezemu16@gmail.com

Janika Lindström
diakoni, sosionomi YAMK, AmO,
lehtori rikosseuraamusala
Laurea-ammattikorkeakoulu

Miia Moisio
TM, tunnelukkoterapeutti,
tietokirjailija, luennoitsija
Miia Moisio - Hyväksyvää läsnäoloa
mii@miiamoisio.fi

Karoliina Nikula
TT, yliopettaja, post doc -tutkija
Laurea-ammattikorkeakoulu
Turun yliopisto, hoitotieteen laitos
karoliina.nikula@laurea.fi

Jonna Ojalamm
TT, tutkijatohtori
Itä-Suomen yliopisto
jonna.oyalamm@uef.fi

Sami Pirkola
LT, sosiaalipsykiatrian professori
Tampereen yliopisto
sami.pirkola@tuni.fi

Pauli Rautiainen
HT, sosiaalioikeuden yliopistonlehtori
Itä-Suomen yliopisto
pauli.rautiainen@uef.fi

Päivi Rissanen
VTT, erityisasiantuntija
Mielenterveyden keskusliitto
paivi.rissanen@mtkl.fi

Joona Salminen
TT, yliopistonlehtori
Itä-Suomen yliopisto
joona.salminen@uef.fi

Jari Stenvall
HT, hallintotieteiden professori
Tampereen yliopisto
jari.stenvall@tuni.fi

ABSTRACTS

PÄIVI RISSANEN, JARI STENVALL, SAMI PIRKOLA & JANNE JALAVA

The aim of the study was to analyze how trust is built in mental health work from the perspective of professionals. The data are collected in 2021 from the members of the Finnish Psychiatric Association and the Finnish Association of Psychologists as part of Mental Health Barometer survey. 509 psychologists and 145 psychiatrists answered to the survey. The focus of the study was on the analysis of the 337 open-ended responses to the survey using a content analysis. According to our results, trust is built through three interrelated dimensions. First of all, building of trust is engendered by professionals' character traits, knowledge, and skills. Another fundamental dimension is related to structures and practices of the service system, whereby confidentiality and recording practices are essential. The third dimension is the relationship between professional and client, which is based on the two previous dimensions. Besides, cooperation, listening to and respecting the client are essential.

JONNA OJALAMMI

Relationships with one's own parents and parents-in-law are of great importance in a romantic relationship. This article examines the meanings of the relations to one's own and one's partner's parents in the relationship narratives of spouses and partners of persons with mental illness. The article is based on semi-structured, narrative interviews of eleven participants. The interviews were analyzed using narrative, holistic-content analysis. The results show that the narrators were critical of the family culture of secrecy, both in relation to their own parents and their parents-in-law. Narrators aimed at changing this culture in their own family lives. Parents-in-law were blamed for the spouse's mental illness and the associated silence and concealment. The findings point to the transgenerational stigma and shame associated with mental illness, and the desire to break free from them.

KAROLIINA AHONEN & PAULI RAUTIAINEN

Based on interview data, the article examines the varying degrees of stigmatization of different forms of disability by describing with conceptual analysis the elements that make up the present hierarchy of disabilities in Finnish society. Whilst participation in working life clearly indicates a person's place in Finnish society, most disabled people face the stigma of being excluded from working life. The stigma of cognitive abnormality is attached to people with intellectual disabilities, people belonging to the neurodiversity spectrum and people with severe mental disorders. However, these groups are viewed more sympathetically than the physically abnormal. The stigma of physical abnormality is strongest for people who are unable to walk or speak. The stigma of visible needs is particularly strong against wheelchair users. The analysis of the study shows that wheelchair users are the group most exposed to disability stigma.